Úmbyggingin seinkað tveir mánaðir

Yvitøkudagurin, sum í fyrsta umfari var settur til 28. januar, er nú fluttur til 14. marts, sigur Marner Jacobsen, stjóri í Føroya Sparikassa. Ringa veðrið er ein av høvuðsorsøkunum til seinkanina, sigur hann

Gamli fiskasølubygningurin er hamskiftur uttan og innan er nærum alt skrætt niður, fyri síðani at vera sett upp aftur á annan hátt. Teir arbeiða við fullari ferð yviri við Strond

Mynd: Jens Kristian Vang

SVEINUR TRÓNDARSON

Gamli bygningurin hjá Fiskasøluni hevur fingið »nýggja« útsjónd, bæði so og so.

Umvælingararbeiði hevur verið í gongd í drúgva tíð nú, og fer at vara nakrar dagar afturat. Upprunaliga var ætlanin nevniliga, at bygningurin skuldi vera yvirtøkuklárur 28. januar, men av ymsum orsøkum er henda freist nú flutt til 14. marts.

Marner Jacobsen, stjóri í Frøoya Sparikassa, sigur við Sosialin, at orsøkin til seinkanina er, at veðrið í vetur hevur verið serstakliga vánaligt, og tí er arbeiðið uttandura seinkað meiri enn gott er.

Hann roknar við, at tað fer at bera til at halda nýggju freistina, og um so er, flytir Sparikassin inn í nýggja bygningin um mánaðarskiftið marts-apríl.

Veðrið er nú ikki einasta orsøkin til seinkanina, sigur stjórin í sparikassanum, tí broytingar, sum eru gjørdar ávegis, hava eisini gjørt sítt til, at arbeiðið er seinkað.

50 mió íalt

Nú arbeiðið fer at nærkast endanum, spurdu vit stjóran hvat tað hevur kostað at umvæla bygningin.

– Tá alt er uppgjørt, fer samlaði prísurin at liggja um tær 50 milliónirnar, men tá er eisini alt íroknað. Keypsprísur fyri bygningin, umbygging, nýggjar edvinnleggingar, sum ikki eru bíligar, og so sjálvandi eisini møblar, sigur stjórin.

Hann leggur afturat, at møblarnir ikki allir eru nýggir, tí sjálvandi verða teir gomlu møblarnir fluttir við, men tað verður tørvur á onkrum nýggjum hóast alt.

Glashús á takinum

Sum tað sæðst á myndini, so er bygt upp á bygningin yviri við Strond.

Tað hevur ljóðað, at hetta skuldi vera stjóraskrivstovan, men tað mundi vera í spølni, at tann søgan kom út.

Vit kunnu í hvussu er siga, at tað einki er í henni.

Marner Jacobsen greiðir frá, at hetta er nýggja luftskiftisskipanin, sum her stendur.

– Tað er tað tey kallað náttúrligt luftskiftið, og tað merkir, at tann heita luftin, sum vit vita, fer uppeftir, verður slept út her, samstundis, sum nýggj luft verður sogin inn um opini, sum eru við vindeyguni kring bygningin, sigur hann.

Tey, sum halda, at tað er ætlanin at stjórarnir í Sparikassanum, skulu húsast í »torninum«, sum gjørt er á tekjuni á gamla Fiskasølubygninginum, fara skeiv, tí tað skal brúkast í sambandi við eina framkomna og forvitnisliga luftskiftisskipan

Mynd: Jens Kristian Vang

Skipanin hongur saman øll sum hon er, og tað merkir, at tá heita luftin verður slept út í erva, verða skaktirnar við vindeyga eisini gloppaðar, soleiðis at nýggja luftin sleppur inn. Og ikki nóg mikið við tí. Skipanin er soleiðis háttað, at hon ansar eftir úr hvørji ætt vindurin kemur. Á tí síðuni verða skaktirnar nevniliga ikki opnaðar.

Skipanin er kortini ikki meiri sjálvvirkandi enn so, at tað innanveggja verður ásett, hvussu ofta heita luftin verður slept út, og tað kann vera alt frá tvær ferðir um tíman, til tvær ferðir um dagin, skilja vit á stjóranum.

Umsiting og vinnudeild

Tað vera allar umsitingardeildirnar hjá Sparikassanum og vinnulívsdeildin, sum fara at flyta út ínýggja bygningin.

Marner Jacobsen greiðir frá, at teir í løtuni húsast í einum leigaðum bygningi við Tinghúsvegin, umframt í tveimum, sum teir eiga sjálvir.

Leigumálið er sagt upp og tað merkir, at hølini í bygninginum hjá Landsverksfrøðinginum við Tinghúsvegin verða tóm.

Tað vera tey eisini í glasbygninginum hjá Sparikassanum sjálvum, tí allar deildirnar, sum húsast har í løtuni, flyta yvir við Strond.

Marner Jacobsen sigur, at teir hava fleiri fyrispurningar um leigu av glasbygninginum, men enn er einki avgjørt hvør flytur inn hagar.

Hølisumstøðurnar við Strond vera munandi betur enn tær eru nú, tí í løtuni húsast allar deildirnar á 1500 fermetrum, men tá flutt er húsast tær á 3000 fermetrum.

Umframt umsitingina og vinnulívsdeildina verða eisini skúlastovur í bygninginum, sigur Marner Jacobsen, stjóri í Føroya Sparikassa, at enda.

Væleydnað tiltak á Broadway

Tiltakið, sum var á Broadway í Reykjavík seinasta vikuskiftið, var so væl eydnað, at íslendingar vilja endurtaka tað seinni í ár

SVEINUR TRÓNDARSON

Seinasta vikuskiftið varð skipað fyri føroyskum kvøldi á stóra dansistaðnum í Reykjavík »Broadway«.

Borðreitt var við øllum góðum úr havinum og sum ikki einaferð var tað matarsnillingurin Birgir Enni, sum stóð fyri tí partinum av tiltakinum.

Aftaná borðhaldi, sum eini 115 fólk vóru til, varð skipað fyri dansi - bæði føroyskum og enskum, og tiltakið eydnaðist sera væl.

Tað vóru teir tríggir Gunnar Christiansen, Gissur Patursson og Birgir Enni, sum høvdu fingið hugskotið til tiltakið, ogtað hevur eftir øllum at døma vakt ans í Reykjavík.

Vertirnir vóru so væl nøgdir við tiltakið, at teir vilja hava føroyingar yvir aftur seinni í ár, og í løtuni verður arbeitt við tí.

Vit fara í blaðnum í morgin at gera meira við føroyska tiltaki í Reykjavík

Føroyskur tónleikur á størsta palli í Norðurevropa - Broadway í Reykjavík. Tað eru brøðurnir Tróndur og Brandur enni sum syngja, meðan Finnur, Torkil og Kolbein (í ongari skipstroyggju!) spæla undir **Mynd: Gissur Patursson**

Koltur fingi› 2 milliónir frá Carlsberggrunninum

Ein fer›ama›ur í Koltri fekk í summar frágrei›ing frá Bjørn Patursson um tær ætlanir, i › eru um at seta í stand gamla b‡lingin Ni›ri í Ger›i. Hesin fer›ama›ur vísti seg at vera forma›ur í Carlsberggrunninum, i› nú hevur játta› 2 milliónir til ætlanirnar. Drotningin hevur eisini stu›la› vi› 20.000 krónum

Bjørn Patursson, bóndi, er vanur at grei›a fer›afólki í Koltri frá vi›urskiftunum har úti. Hetta gjørdi hann eisini ein dag í juni í fjør, men tá visti hann ikki, at hetta skuldi enda vi› eina játtan uppá 2 milliónir krónur.

DAGFINN OLSEN

Carlsbergrunnurin hevur játta› 2 milliónir krónur til ætlanirnar um at byggja upp aftur hús úti í Koltri. Hús og úthús skulu aftur í uppruna stand. Talan er um húsini Ni›ri í Ger›.

Løgin byrjan

Byrjanin á sólskinssøguni er heldur løgin, tí Bjørn Patursson, bóndi, er vanur at grei›a fer›afólki í Koltri frá vi›urskiftunum har úti. Hetta gjørdi hann eisini ein dag í juni í fjør, men tá visti hann ikki, at hetta skuldi enda vi› eina játtan uppá 2 milliónir krónur.

Í juni vitja›i danski mentamálará›harrin føroyska starvsbró›ir sín og skriva›u rá›harrarnir undir avtalu um at flyta aftur fornlutir til Føroya.

- Í kjalarvørrinum á teimum komu so onnur fólk, t.d. forma›urin í Carlsberggrunninum. Hann og fylgi vitja›u Trónd og Páll Patursson í Kirkjubø. Ve›ri› var av tí besta og teir gjørdu av at stima ein túr út í Koltur. Eg visiti ikki hvørji fólkini vóru, men vit eru von at taka ímóti og eg greiddi frá, sum vanligt, grei›ir Bjørn Patursson, bóndi, frá.

Bjørn greiddi frá, at tey fyri kortum hava yvirtiki› úti í Koltri og arbei›a vi› at byggja uppaftur. At endamáli› er at fáa arbei›i› li›ugt Heima í Húsi, so ta› ver›ur sum á›renn ár 1900. Men pengar skulu til og myndugleikarnir hava ikki hjálpt stórvegis og arbei›i› er meira ella minni ste›ga› upp.

- Fólkini fóru so avsta›aftur. 14 dagar seinni ringdi hesin ma›urin og seg›i mær tá veruliga, hvør hann var. Hans Edvard N. Nielsen seg›i ikki stórt undir vitjanini í Koltri, men hann greiddi frá, at hann var forma›ur í Carlsberggrunninum og at hann hev›i skriva› kronikk um vitjanina í JyllandsPosten. Hann skrivar nógv og er frammaliga í danska listaheiminum, sigur Bjørn.

2 milliónir

-Hann var sera áhuga›ur og vildi fegin hjálpa okkum. Men trupulleikin var tó, at grunnurin sum so ikki hev›i til endamáls at stu›la fornminnum, men list. Men hann sá tó okkurt serstakt í ætlanunum í Koltri og greiddi frá, at hóast hann ikki fekk hjálpt so nógv, sum hann fegin vildi, so hev›i hann útvega› 2 milliónir til okkara, sigur Bjørn, i› gjørdist málleysur av bo›unum.

- Hans Edvard N. Nielsen seg›i seg fegnan vilja vitja aftur og í august kom hann saman vi› arkitekti og einum hjálparmanni og ø›rum. Vit høvdu fund her úti vi› myndugleikarnar. Ta› vil siga Fornminnissavni›, kommununa og Jar›arrá›i›. Eg havi sí›ani fingi› váttan uppá, at Carlsberggrunnurin hevur játta› 2 milliónir til at gera húsini Heima í Húsi í stand. Húsini ni›ri í Húsi eru reist aftur og loka›i inni, men ikki innrætta›. Húsini uppi í Bú› treingja eisini til eina hond, sigur Bjørn Patursson.

- Heima í Húsi ver›ur ein serligur b‡lingur, har alt ver›ur frá tí›ini á›renn ár 1900, sigur Bjørn.

Kolturs sjónin

- Hans Edvard undirstrika›i, at hann hev›i áhuga, tí hann sá, at vit eru her, búgva her, og ætla at reka landbúna›arvirksemi í pagt vi› ta›, sum er á sta›num. Ísta›in fyri at taka fri›a›u fornminnini, sum ein trupulleika, so hava vit valt at hava okkara virksemi saman vi› hesum og brúka ta› og kanska fáa fleiri fólk út her og fáa lív aftur í oynna. Vit hava sey›ahald, neytini og fornminnini og fer›avinnu og hetta hev›i hann lagt til merkis og mett at ver›a serstakt, sigur Bjørn Patursson.

Slíkt arbei›i› krevur nógv, sigur Bjørn, tí ikki er gjørligt at leypa avsta› og seta Husmorvindeygu í. Nógvar fyrireikingar krevjast og ta› fáast vit vi› nú. Men forma›urin sigur í frágrei›ing síni, at hann helst sær, at arbei›i› byrjar til várs.

Men naka› anna› er, at ein bóklingur er, i› nevnist Kolturvisionen, Kolturs sjónin.

- Palle Dyreborg og Poul Jensen eru lærarar á Kunstakademinum í Keypmannahavn. Palle Dyreborg hevur tilkn‡ti til Føroyar. Er sonur ein dómara, i› var her, og vaks upp her. Teir hava veri› her í Koltri vi› einum arkitektflokki og n‡tt fornminnini sum verkætlan. Í samstarvi vi› onnur er hetta gjørt til bóklingin Kolturs sjónin, har m.a. ver›ur komi› inn á, hvussu møguleikar kunnu betrast og hvussu ein kann sameina nútímans landbúna›armenning og fer›avinnu, sigur Bjørn.

Bjørn hugsar sær t.d., at Koltur eisini kann n‡tast til mi›stø›, nú práta› ver›ur um at hava føroysk húsdjór.

Byrjan

Bjørn Patursson fegnast um, at forma›urin í Carlsberggrunninum, Hans Edvard N. Nielsen, hevur sagt, at tær 2 milliónirnar er ein serstøk gáva, ein byrjan, og at tey framyvir ætla at hjálpa vi› at útvega fígging, m.a. vi› at fáa samband vi› a›rar grunnar.

- Vit eru næstan ikki komin ni›ur aftur á jør›ina enn, tí vit byrja›u í 1994 og vóru kanska vi› at missa móti›, sigur Bjørn.

- Men tilfari› er so gott, Kolturs sjónin, og sum forma›urin sigur, so kann ein altí› flyta nøkur føroysk hús til Jútlands, men her liggur alt, sum ta› eigur í rætta umhvørvinum, og ta› er serstakt, sigur Bjørn Patursson.

Drotningin stu›lar

- Hans Edvard N. Nielsen er virdur ma›ur og tá Poul Nyrup vitja›i og hoyrdi um vitjan Hans Edverd N, Nielsen, so helt hann, at so mundi okkurt vera í hesum. Eisini Drotningin hoyrdi um hetta á vitjan í Koltri og hon lat 20.000 krónur til endamáli›, grei›ir Bjørn Patursson fegin frá.

Treytir

Bjørn Patursson heldur, at land og kommuna mugu hugsa um at bøta um atkomumøguleikar, um nógv virksemi ver›ur í Koltri. Bygdavegurin hevur t.d. eisini ligi› órøktur í eini 30 - 40 ár.

- Sjálvsagt ver›a treytir settar, tá so nógvur peningur ver›ur latin. Tvær treytir eru og ta› má metast sum ta› minsta, tí teir krevja ongan ognarrætt. Tann fyrra er , at tá teir hava veri› vi› at bygt hetta upp, so vilja teir síggja, at vit klára at halda hetta, tí ta› sn‡r seg um nógv hús og úthús. Vit mugu hava eina skipan, i› tryggjar rakstur og vi›líkahald. Onnur treytin er, at vit hava infrastruktur, i› er so frægur, at hann kann gó›takast í einum nútímanssamfelag, sigur Bjørn

Signar á Brúnni, landsst‡risma›ur, hevur sett arbei›sbólk, i› arbei›ir vi› hesum, sigur Bjørn Patursson, bóndi í Koltri

Teldufrø›ingar fáa prógv

DAGFINN OLSEN

Klokkan 14 í dag ver›ur prógvhandan á Náttúruvísindadeildini á Fró›skaparsetrinum. Fimm kandidatar hava loki› BS-prógv í teldufrø›i vi› Ålborg Universitet, men teir hava lisi› í Føroyum. Teir hava veri› innskriva›ir vi› Åbent Universitet í Ålborg og hava fingi› fjarundirvísing.

Vanlig undirvísing og próvtøkan er farin fram á Náttúruvísindadeildini.

Bókakvøld

Í kvøld klokkan 20 ver›ur kvøldseta í Kommunuskúlaskálanum. Har ver›a bøkur lagdar fram, i› koma út í samband vi› 100 ára dag William Heinesens 15. januar. Bøkurnar eru Veingja›a Myrkri› hjá Bókadeild Føroya Lærarafelags. William ummælir fagrar listir, Fannir, og Stjørnuskaldi› undir Var›a, Føroya Skúlabókagrunnur.

Almennur fundur um legatgrunn kvinnufelagsins

Mánakvøldi› tann 17. januar kl. 20 ver›ur almennur fundur í Mettustovu um »Legatgrunn Kvinnufelagsins«, ein grunnur sum eigur útvi› 150.000 kr. til legat ella sømdargávu til onkra kvinnu

Fyri sløkum 20 árum sí›ani var ein plakat gjørd, i› l‡sir arbei›sstø›u kvinnurnar sum mamma, húsmó›ir og arbei›skvinna á flakavirki. Peningurin av hesi sølu, i› einamest fór fram í 80-árunum, fór í grunn.

Fáa plakatir eru eftir nú, og líti› og einki ver›ur selt. Samstundis er rentan fyri innistandandi farin burtur í einki. Tá i› byrja› var›, var vænta›, at árliga rentan kundi geva eitt sømiligt legat um ári›.

Til tess at taka stø›u til, hvussu ví›ari skal farast fram, ver›ur bo›a› til almennan fund, har m.a. ni›anfyri nevndu spurningar ver›a tiknir til umrø›u:

Nær skulu vit fara at gjalda úr grunninum?

Hvør kann søkja?

Skulu vit útvega størri stovnsfæ?

Allar kvinnur eru vælkomnar á fundin í Mettustovu mánakvøldi› tann 17. januar. Karin Kjølbro, i› hevur havt ábyrgd av grunninum, leggur fyri.